

Veel voornemens, tijd én subsidie

Het Bossche duurzaamheidsbeleid krijgt langzaam wat handen en voeten. Maar als de subsidie voor groene daken vermindert, haken Bosschenaren af, blijkt uit het **eerste jaarverslag Duurzaamheid**.

Paul Roovers
Den Bosch

Duurzaamheid zit in alle beleidsterreinen van de gemeente, maar wethouder Mike van der Geld coördineert namens B en W dit onderwerp. Hij toont zich in het jaarverslag Duurzaamheid 2019 'trots op wat we hebben gedaan'. Wie het epistel doorwerkt, komt vooral een lange reeks voornemens tegen die op langere termijn vruchten moeten afwerpen. 2019 is vooral een

jaar geweest om de gemeentelijke organisatie ervan te doordringen dat duurzaamheid bij alle onderwerpen een rol moet gaan spelen. Die culturomslag in denken is uiteraard een lange weg.

Geveltuintjes en tonnen

'Het gaat ons niet alleen om woorden, maar vooral om daden', benadrukt Van der Geld in zijn voorwoord. En resultaten zijn er ook al wel, vooral op kleinere schaal: geveltuintjes, de duizend regentonnen die particulieren met een bijdrage van de

gemeente hebben gekocht. *Tiny Forests* die zijn aangelegd bij een paar scholen. Een app waar gebruikers (duurzaam) vervoer kunnen delen, meer laadpunten voor elektrisch rijden. Er is ook een serieus begin gemaakt met het duurzaam maken van gemeentelijke gebouwen. En het aantal aangeplante bomen is in 2019 verdubbeld.

Subsidie als impuls

Het blijkt nodig dat de gemeente inwoners (financiële) impulsen geeft. Subsidies kunnen Bosschenaren over de streep trekken om in duurzaamheid te investeren. Zodra die wegvalt wordt het lastiger. De subsidie voor groene daken bijvoorbeeld, was in 2018 een groot succes met 111 aanvragen. B en W besloten om die subsidie te halveren van 25 naar 15 euro per vierkante meter dak om zo meer

Den Bosch wil een CO₂-neutrale gemeente zijn in 2050

mensen er gebruik van te kunnen laten maken. Maar het aantal aanvragen daalde drastisch, 'waarschijnlijk mede hierdoor' tot 55 stuks. Hoopvol is dat Bosschenaren aangeven wel degelijk begaan te zijn met het milieu. Ruim 80 procent probeert zelf zoveel mogelijk energie te besparen, een kwart denkt binnen twee jaar zonnepanelen te plaatsen. Driekwart van de inwoners vindt dat Den Bosch méér moet investeren in duurzame energie. En ruim de helft vindt dat er in de gemeente windmolens bij moeten komen.

Den Bosch wil graag datastad zijn maar concludeert in het eerste jaarverslag dat er op veel duurzaamheidsonderwerpen nog te weinig data voorhanden zijn om al goed te kunnen zien hoe het gaat. Er is nog tijd: pas in 2050 wil Den Bosch CO₂-neutrale gemeente zijn.

▲ Elke week demonstreren ouderen in Den Bosch voor een groenere en duurzamere toekomst, zo ook afgelopen zaterdag. FOTO OLAF SMIT

Grootouders vinden het allemaal te langzaam gaan

DEN BOSCH Arie Bijl heeft het eerste jaarverslag over het duurzaamheidsbeleid van de gemeente nog niet helemaal gelezen. Maar hij heeft er al wel een mening over: het gaat te langzaam. Bijl is uiteraard een van de senioren die zaterdag op het Kerkplein in Den Bosch de landelijke

estafette afsluiten van 'Grootouders voor het klimaat'. De afgelopen weken hebben senioren in verschillende steden in het land daarvoor strijd gevoerd. Strijd voor een gezond milieu, dat ze aan hun kleinkinderen willen achterlaten. Arie Bijl en zijn vrouw hebben zelf twee kleinkinderen. Die zijn 3 en 5

jaar oud. Te jong om ze al uit te kunnen leggen waarom opa elke zaterdag in de weer is met spandoeken.

De CO₂-uitstoot moet over 10 jaar 50 procent lager zijn

Bij Bijl en zijn leeftijdgenoten speelt wel degelijk wat schuldgevoel mee, zegt hij eerlijk. „Niet dat dit dominant aanwezig is, maar het besef is er natuurlijk wel dat wij het ook niet goed hebben gedaan.” Arie Bijl heeft het jaarverslag niet nodig om te concluderen dat het te langzaam gaat.

„Kijk alleen naar de CO₂-uitstoot. Die is in Den Bosch met 3 procent afgenomen. Over 10 jaar moet dat 50 procent lager zijn. Dat gaan we zo niet redden natuurlijk. Er gebeurt best wat in de gemeente, maar te weinig. En er moeten veel meer (financiële) prikkels komen om mensen te motiveren.”